

mcs

Magyar Cserkész

www.cserkesz.hu/mcs

SkiJam 2015

Becserkész

Lakatos Gergő

szakág

vadonlakók

Trend

gerincvédő

Sünökkel kávézós

tartalom

Mix
Cserkész hírek
Becserkész
Lakatos Gergő
Szakág
Vadonlakók
Városi Dzsungel
Zoo Café
Interjú
Derdák Tibor
Intercserkész
Messengers of Peace
A hónap képe
SkiJam 2015
Képriport
Busóbál Budakeszin
Szamárfül
Rajkó
Farsang
Jelmezötletek
Trend
Gerincvédő
Kanálgép
Mediterrán finomságok
Képriport
SkiJam 2015
Öko
Edeskömény
Vicc

4

6

10

12

14

16

18

20

22

26

28

30

32

33

34

mcs

Magyar Cserkész

alapítva: 1920.
TÁMOP-5.2.8/12/1-2013-0001

lapzárt: 2015. február 10.
felelős szerkesztő: Tekse Balázs
főszerkesztő: Sárközi Gábor
művészeti vezető: Sáfár László

szerzők:
Csepregi-Heilmann Eszter, Havasi Máté,
Kovács Árpád, Nagy Emese

fotók:
MCSSZ/archív, safyphoto©

nyomdai előkészítés:
Váltópont Közösségi Kommunikációs
Ügynökség Nonprofit Kft.

nyomtatás:
Komáromi Nyomda és Kiadó Kft.

kiadja a Magyar Cserkészszövetség

felelős kiadó: Buday Barnabás,
az MCSSZ elnöke

A cikkek lényegét nem érintő változtatás
jogát a szerkesztőség magának fenntartja.

Tilos az MCS bármely fotójának
az MCSSZ engedélye nélküli újraközlése.
Megjelenik havonta.

a szerkesztőség elérhetőségei:
1085 Budapest, Horánszky utca 20.
mcs@cserkesz.hu • facebook/mcs

HU-ISSN 0865-1167

AWS

Az AWS egy magyar alternatív rock-metál zenekar, amit 2006 nyarán alapított Brucker Bence, Kökényes Dániel, Siklósi Őrs és Veress Áron. A frontember Siklósi Őrs cserkész. Zenéjüket a sokszínűség, az erőteljes előadásmód, a

hirtelen váltások jellemzik, ami felhasználja a metált, a pszichedelikus rock, az alternatív és post-rock stílusjegyeit. Eddig három kislemezt, két nagylemezt, és négy videoklipet adtak ki. A Lángoló Gitárok blogon

olvashattok róluk bővebben, a cikkben Őrs nyilatkozik. http://langologitarok.blog.hu/2015/01/14/budapest_rejtett_ertekei

Videóklip: <https://www.youtube.com/watch?v=GckSCda-j6E>

A klipben szerepelnek: Dudás Deme-ter (811.) Tikus Máté (442.) és természetesen az énekes Siklósi Őrs (442.)

A zenekar facebook oldala: <https://www.facebook.com/awsofficial>

XXI. Országos Cserkészbál

A 25. Szent Imre Cserkészcsapat idén is megrendezi az ország legnagyobb közösségi cserkészmozgását, a már teljesen hagyománnyá vált Országos Cserkészbált. Ebben az évben a Budai

Ciszterci Szent Imre Gimnázium négy emeletén találkozhatnak a résztvevők Supermannel, Amerika kapitánnyal, Hulkkal és a többiekkel. A sokféle program közül annyit elárulunk, hogy szabaduló szobából lehet majd megkísérlni a kijutást... A lazításra vágyók élő zongorajáték mellett kakaózhatnak a gimnázium egykori kápolnájában.

Hóember, de mekkora!

A budafoki 903. számú Prohászka Ottokár cserkészcsapat Szürkefarkas őrse lecsapott a csekély mennyiségben lehullott hóra, és egy kolosszális méretű hóembert építettek belőle. Persze csak miután gondosan eltakarították a cserkészotthon előtti útszakaszt és a járdát.

Cserkészek is segítettek a leégett ház egykori lakóinak

Egy cserkésztestvérünk rokonainak leégett a háza szilveszterkor a Fejér-megyei Sármentén. A középkori házaspár hajnalban arra ébredt, hogy lángokban áll a tető, már csak saját maguk mentésére maradt idő, mezítláb kellett kimenekülniük az égő házból. Nem derült ki, mi okozhatta a tüzet, melynek következtében a házaspár fedél nélkül maradt. Jelenleg ismerősöknél laknak. Újságírók és a rokonok facebookos segítségkérésének hála, sok adomány érkezett, köztük sok cserkészétől is. Ruhát, bútort és készpénzt is kaptak, nagyon boldogok, hogy ennyi ember segít nekik, ez ad nekik erőt a folytatáshoz. További adományokat is várnak, hiszen szinte mindenkinek odalett.

Nektek ajánljuk!

Cserkész misék

Az újévben is ki akartok szakadni a hétköznapi nyüzsgő forgatagából? Kéthetente szerdánként, 17 órától a Budapest, VIII. kerület, Horánszky utca 20. szám alatti Párbeszéd Házában újra lesznek a cserkész misék és istentiszteletek! Az alkalmakkor más-más felekezetből, más-más vendég pappal/lelkésszel, családias környezetű közös imádságokra hívunk mindenkit. Ha szeretnétek nyugalomban, csöndben barátok között elmélkedni, imádkozni, akkor gyertek el ezekre a rövid misékre, istentiszteletekre. Aki zenei kíséretet tud felajánlani, azt nagy szeretettel fogadjuk. Az első, protestáns alkalmat Buday Barnabás evangélikus lelkész, országos elnökünk tartotta február 4-én. További részletekről érdeklődj a program@cserkesz.hu-n, vagy kísérd figyelemmel Facebook oldalunkat!

Dzsembori Szibériában

Az Orosz Cserkészszövetség szeretettel vár magyar cserkészeket is az első hakaszföldi dzsemborijukra. A tábor célja a cserkészlet népszerűsítése Hakaszföldön, ezért is szeretnék minél több nemzet cserkészeit vendégül látni. A tábor ideje: 2015. július 15-25. A tábor helyszíne: Efremkino, Sirai járás, Hakaszföld, Oroszország. Résztvételi díj: 70 amerikai dollár résztvevőknek, 30 amerikai dollár vezetőiknek (nem IST!), amely NEM tartalmazza az étkezést, a táborhelyre jutást, további kirándulásokat. Korhatár: 14+. Jelentkezési határidő: 2015. március 31., 23:59, az intercom@cserkesz.hu-ra küldött emaillel. További kérdéseitekkel bátran keressétek a Külügyi Bizottságot!

Árvízi emléknep

Az 1879-es Nagyrávi Szegedet szinte a földdel tette egyenlővé. Az ország és egész Európa összefogásának köszönhetően azonban mégis újjáépülhetett Szeged.

A város történelmét nagymértékben meghatározó eseményre emlékezve kerül idén immár tizenegyedik alkalommal megrendezésre a Szeged-Belvárosi Plébánia és a dél-alföldi cserkészek szervezésében az Árvízi Emléknep 2015. március 14-én, a szegedi Dóm téren. A szervezés már lelkesen folyik, sok érdekes elfoglaltsággal készülnek. Ízelítőül: kézműves programok, kovácsolás, bábelőadás, mesemondás, főzőverseny, árvízi és cserkészkiállítások, interaktív természettudományi kísérletek, játékok, íjászat, szentmise és táborűz.

kizökkenni

a szokásos környezetből

Eljutni egy távoli országba, megismerni egy másik kultúrát, találkozni idegen gyerekekkel, megtanulni ismeretlen növények, állatok nevét, igazi, cserkésznek való kaland! Nyáron megint Dzsembori lesz, ezúttal Japánban. Mi is ott leszünk!

Lakatos Gergőnek (csst. (442.)) nem ez lesz az első nagy utazása. Járt már Angliában, és Thaiföldet is megjárta cserkész világtalálkozón. Idén ő lesz a hírhozó: a távoli szigetországból üzen majd nekünk a nagyszabású eseményről. Ő a Magyar Dzsembori Csapat kommunikációs vezetője. Arról kérdeztük, hogy az eddigi utazásairól milyen meghatározó élménnyel tért haza.

GERGŐ Egy dzsemborin be lehet látni az egész világot! A 23. Cserkész Világdzsembori hazai reklámját is e megállapítás köré építettük fel. Ez egyszerre gyönyörű és egyben ijesztő dolog. A legnagyobb lehetőség a dzsemborikon, hogy tíz napon keresztül az ember egyrészt kap, és befogad a világból,

az emberektől, másrészt alkalma van adni magából, és az európaiságából. A sok hatás, benyomás, program, élmény közül rövid idő alatt meg kellett tanulni választani, döntéseket hozni. Programból sokkal több van, mint amin részt tudsz venni, ezért folyton döntési helyzetben vagy. Melyik utcán menjek végig, melyik sátorba nézzek be, inkább ezt a programot válasszam, a másiktól mondjak le. Szembesülhetsz a kényelem iránti igényeddel is. Ez akár megnyilvánulhat abban, hogy ragaszkodsz a megszokott ízekhez, nem vagy elég nyi-

tott, vagy éppen arra ébredsz rá, hogy élményt okoz a sok újdonság, fürdesz a sok információban. Először 17 éves koromban voltam világtalálkozón, Thaiföldön. Ugyan nem ekkor találkoztam először távol élő cserkészekkel, korábban egy évig Ausztriában tanultam. Ott jártam iskolába, így onnan mentem a thaiföldi

5+1 Nagycsalád

Gergő nagycsaládjában nőtt fel, hat gyerek között ő a harmadik. 1992-ben indult a Báthory László Cserkészcsapatban a Torzonborz őrs, melyhez bátyja csatlakozott, majd egy év múlva, nyolcéves korában Gergő is cserkész lett. A Zugligeti Szent Család Egyházközség kialakításában jelentős szerepe volt az akkori plébánosnak, Kozma Imre atyának. Ebből a szellemi tőkében gazdag közösségből érkeztek a cserkészetbe a gyerekek. Gergő hitvallása, hogy mindazt a sok jót, amit kapott – családjától, egyházi közösségétől – kötelessége továbbadni. Mint mondja: „A legtöbb, amit adhatok a gyerekeknek, ha kizökkentem őket a szokásos környezetükből.”

dzsemborira. Azt tapasztalhattam meg, hogy mik a bátorság, a kezdeményező készség, és a vakmerőség határai. Az emberismeretem is jelentős tapasztalatokkal bővült. Később a pályaválasztásomat is részben ennek a tudásnak és kíváncsiságnak köszönhettem, turisztikai tanulmányokat folytattam a BGF idegenforgalom és szálloda szakán.

MCS 2007-ben jártál Thaiföldön. Bizonyára sokaknak elmesélted már az akkori élményeidet. Az évek telnek, és a történetmesélés újírja ezeket az emlékeket. Egyre élesebbé válik az az összkép, ami megmaradt abból a tíz napból. Kellő távolságban van már ez a kaland ahhoz, hogy pontosan lásd, mivel lettél több általa?

GERGŐ A magyar csapat kétfelé vált az induláskor, mi a másodikban voltunk, karácsonykor, december 24-én indultunk el az útra. Télből mentünk a nyárba, ez hatalmas élmény volt! A 24 órás utunk során ültünk repülőn, folytattuk busszal, hajóra is szálltunk, és végül egy dzsip-pel értünk célba. Karácsony ünnepét a tengerparton eltűntük át, meghittségben, szeretetteljes-ségben. Ez a dzsembori nekem egy folyamatos boldogság volt! A cserkészlet családiasságát, közösségét új helyzetben tapasztaltuk meg mi magyarok, hetvenen, távol a hazánktól. Az istenhitemet is megerősítette az,

cseh cserkészzel, akinek kassai magyar származású az édesanyja. Az is kiderült számomra, hogy a korábbi generációkhoz képest ezekben a fiatalokban több az összetartó erő, mint a széthúzó. A világháborúk előtt

hogy bármerre járunk a világon, Ő velünk van, bennünk él. Az, hogy mi kijuthattunk oda, egy kegyelmi állapot volt. Ráadásul a rajunkban 17-18 évesen mi páran voltunk a legidősebbek, így egy kicsit fel-nőttség-próbának is beillt az ott tartózkodásunk.

A legnagyobb élmény az, hogy az ember megtapasztalhatja önmagát a sokszínű világhoz fűződő viszonyában. Helyre kerül benne sok-sok minden azzal kapcsolatban, hogy mi magyarok hol is vagyunk ebben a világban, hol tartok én az ifjúságomban a többi magyar társamhoz képest, és nemzetközi megközelítésben. Megéljük azt, hogy ez egy élhető világ, befogható. Jó alkalom arra, hogy a különböző nemzetekről realisabb képet kapjunk. Ezek az ismeretek ebben az egyre inkább távolságot, határokat nem ismerő világban rendkívül hasznosak. Felfedezhetjük azokat a kapukat, melyek közelebb hoznak embertársainkhoz.

MCS Az előítéleteink gyakran ismereteink hiányából fakadnak. Volt olyan kellemes meglepetés, amely az eddigi elképzeléseidet átalakította?

GERGŐ A belgák nőttek a szívemhez, olyan, mintha rokonok lennének. Közvetlenek voltak, barátságosak. A turizmusban is érdekes megfigyelni, hogy milyen sokan látogatnak Belgiumból Magyarországra. Történelmi okokból gyakran a szomszédos országokból érkezők felé némi hűvösséggel fordulunk. Ezen a viszonyon azonban lehet és szükséges változtatni. Akár egy közös gyökerű szó is lehet lépcső egymás felé. Tudtad, hogy a vidra csehül és magyarul ugyan azt jelenti? Rokoni kapcsolatok felelőse is közelebb hoz minket egymáshoz. A Concordián találkoztam egy

is bizonyára voltak kisebbségi problémák, de a népek mégis békességben tudtak élni egymás mellett. A háborúk ezt a sokszínűséget megzavarták, összetörték. Ezeket a sebeket kell nekünk, és a következő generációknak begyógyítani.

MCS Mit tanultál azokban az időkben, mikor Ausztriában éltél?

GERGŐ Elsősorban a nyelvet tanultam és gyakoroltam magasabb szinten. A vándorévek – mint a mesékben – arról szólnak, hogy felkerekedünk világot látni. Ez egyrészt segít abban, hogy eldöntsük, milyen pályát szeretnénk választani, másrészt kipróbálhatjuk magunkat különféle élethelyzetekben. El kell hagyni a kényelmes fészket, hogy aztán visszarepüljünk. Önállóságot, talpraesettséget és a precizitást tanultam el, így egy rendszerben gondolkodó, tervező alkatú felnőtt lettem.

MCS Most egészen Japánig mész. Felnőtt fejjel mi lesz neked a kihívás?

GERGŐ Már a pusztta cserkészélet is kihívás. Ahányadik X-ben vagy, annyi réteg polifoam kell már az alváshoz. Nekem hamarosan háromat kell magam alá terítenem. Másrészt feleséggel együtt megyünk, aki szintén

BLCSCS-s cserkész, Schulek Iringó. Ez a helyzet is egy újszerű kihívás lesz, hiszen hiába leszünk közel, az eltérő feladataink miatt alig fogunk találkozni a dzsembori ideje alatt. Iringó őrvezető lesz, én pedig a felnőtt táborában leszek, harminc perc gyaloglásnyi távolságra. A japán kultúra gyökeresen eltér az európaiktól, ami önmagában izgalmas helyzetet teremt, és az időjárás is megpróbáltatásokat jelent majd a szervezetünk számára. A levegő páratartalma rendkívül magas, amit hozzávetőleg tíz nap alatt tud megszokni az ember, mi pedig összesen 2-3 hétig leszünk ott. Arra kell felkészülni, hogy folyton vizes lesz a ruhánk, hiszen nem tud megszáradni a pára miatt. El kell tudni fogadni a japán táplálkozási szokásokat is. Ott rizs és hal lesz a leggyakoribb fogás. Ha képes vagy figyelmen kívül helyezni az étkezés jelentőségét, sokkal könnyebbé teheted az életet. 2009-ben jártam már Dél-Koreában, ahol izelítőt kaptam a távol-keletről, most éppen Japánt tanulom. Szeretnénk majd minden nap bejelentkezni, képeket küldeni, videókat készíteni. Az utóprogramok is nagyon izgalmasnak ígérkeznek: megyünk buddhista kolostorba, megmásszuk a Fuji hegyet. Ezekről a kalandokról utólag fogunk beszámolni, mert azokban a magasságokban nincs lefedettség. ◀

Vadonlakó szakág

Sörpados a nyári tábor nálatok vagy ti építitek az ülőkékét? Hazulról hozzatok a konzerv májkrémet, meg a félkész kajákat, vagy saját kemencében sütiték a kelt tésztát? Gyufán kívül hányféle módszerrel tudtok tüzet gyújtani?

Megismered melyik növény ehető, vagy milyen fa vet rád árnyékot? Aludtál már az erdőben ágakból és avarból épített menedékben? Tudnál kánnal faragni egy fadarabból, vagy zsinórt sodorni növények szárából? Csatlakozz a vadonlakó cserkészekhez, és sajátítsd el a természetben való létfenntartás titkait!

A Vadonlakók a szakági konferencián mutatkoztak be, itt ismerhettük meg alaposabban a bevállalós cserkészek jövőbeni terveit. Monty és Reál praktikus tanácsait rendszeresen olvashatjátok Vadon Szava című rovatunkban. A szakág vezetőjét, Kovács Árpádot, Reált (csst. (25.)) kérdeztük.

MCS Arra vállalkoztok, hogy visszatérjete az eredeti, Bi-Pi által elgondolt cserkészethez. Mikor mutatkoztok erre igény?

REÁL Kicsit pontosítanék. Bi-Pi a cserkész pedagógia egyik kulcsfontosságú tényezőjének tartotta a természetben átélte kalandokat, a nomád táborozást,

és ez jelenleg is a cserkészlet egyik alapköve. Angolul woodcraft, vagy bushcraft néven illetik az erdőben való élet "mesterségét". Ennek alapismeretei a cserkészlet szerves részét képezik, a szakágban mi ezzel a témával foglalkozunk egy kicsit komolyabban annál, mint az az átlag cserkész életében megjelenik. Ez a terület nagyon hosszú idő óta foglalkoztat többünket, a végső lökést a Nemzeti Nagytábor 2013 adta meg. Itt vezettünk először programot Vadonlakók néven, amely egészen jól sikerült. A számos pozitív visszajelzés után 2014-ben kezdődött meg a szakág szervezése, október elején tartottuk meg első hivatalos programunként a szakági napot. A szakág rendszerének kidolgozása még folyamatban van, ennek keretében vetünk részt a legutóbbi szakági konferencián.

Vadonlakó különpróbák

MCS Milyen tudásanyagot adtok át a szakági programjaitokon a résztvevőknek?

REÁL Az elsajátításra váró készségek listája a tábori ügyességektől kiindulva a túlélési technikáig meglehetősen széles ismerethalmazt foglal magába. Kezde a biztonságos és szakszerű szerszámhasználatról, mint például egy kés vagy fejsze hatékony kezelése, a természetben való önellátás képességéig, mint a víz- és élelemszerzés, tűzgyújtás és menedékepítés. De ide tartozik tágabb értelemben a természeti környezet ismerete, a fellelhető erőforrások, állatok, növények hagyományos felhasználási lehetőségei, a népi kismesterségek is. Gondoljuk csak el, sátor helyett lehet avarból és hullott ágakból épített menedékben is aludni, a tábori építmények spárja nélkül is elkészíthetők megfelelő ismeretek birtokában, vagy a zsinórt akár maga is előállíthatja az ember növényi

A 2015-ös szakági konferencián minden szakág feladatául kapta néhány különpróba pontos követelményrendszerének kidolgozását. A vadonlakó szakág első körben a túlélő-, a növényismeret-, állatismeret- és gombász különpróba követelményrendszerének kidolgozását vállalta. A tervek szerint ennél sokkal több különpróba kapcsolódik majd a szakág tevékenységéhez. Tavasztól folytatódnak programjaik. Aki részt vesz képzéseiken és le is próbázik a szerzett tudásból, annak alighanem újabb jelvények kerülnek a cserkészingére.

szárakból. És még ennél is izgalmasabb gyufa és öngyújtó nélkül lobbantani lángra a tábortüzet, vagy zseblámpa és közvilágítás nélkül kúszni-mászni az éjszakai erdőben. Aki pedig már megfelelő tudással rendelkezik, megmérettetheti magát, hogy milyen is nagyon kevés felszerelési tárggyal és még ennél is kevesebb étellel több napot eltölteni a vadonban. Annyit elárulhatunk, hogy nagy kihívást jelent...

Zoo Café

az állati kávézó

Amikor beléptünk az ajtón, egy hatalmas, hosszú szőrű kandúr kísért minket egy asztalhoz. A szomszédokat egy teás kancsó mellett egy csincsilla búvólte, egy kisfiú épp a királysiklóval fotózkodott. A zöld kameleon pedig büszkén pózolt egy kislány alkarján. A Zoo Caféban jártunk, Budapest belvárosában. Boér Gábor tulajdonossal és Karalyos Réka ügyvezetővel beszélgettünk.

MCS A gyerekek hogyan fogadják az állatokat?

GÁBOR Arra gondoltunk, hogy itt a házak rengetegében milyen jó lenne a gyerekeknek megmutatni ezeket az érdekes állatokat, és esetleg mielőtt egy-egy állat bekerül otthon a családba, legyen lehetőségük megismerkedni szokásaikkal és felelős tartásukkal. Mindig van a kávézóban egy vagy több állatgondozó. Minden szülinapon vagy zsúron zoo-pedagógus áll rendelkezésre, aki nemcsak a papagáj vállon, vagy a kígyó nyakban történő fotózásában segít, hanem el látja a gyermekeket ismeretterjesztő információkkal, a gyerekek így játékosan sajátítják az ismereteket.

Tudtad?

A papagájok híresek fejlett intelligenciájukról. Nemcsak utánózzák a beszédet, esetenként képesek bonyolult kérdésekre is válaszolni. A legkedveltebb madárcsalád tagjai sokáig élnek. Az ara papagáj akár 80 évig is élhet. A védett állatok egytől-egyig számon vannak tartva. A teknősök hasi páncéljának rajzolata olyan egyedi, mint az emberek ujjlenyomata, ezért példányaikat ez alapján tartják nyilván. A kétélűek képesek visszánővesztetni lábaikat, farkukat, belső szerveiket, sőt olyan összetett szerveket, mint a szívük, de még az agyuk egy részét is. Az újránőtt testrészek Tökéletesen működnek. A cikkben említett, különleges mexikói axolotl is képes erre.

Megtudhatják tőle az egyes állatok élőhelyeit, szokásait, táplálkozását, mindezt izgalmas történetekbe csomagolva. Míg a gyerekek egymásnak adják az agámát, a sünit, a csincsillát, a szülők kávézhatnak és beszélgethetnek.

RÉKA Felgyorsult világunkban egyre kevesebb lehetősége nyílik a szülőknek, hogy gyermekeiknek megmutassák az állatok közelségét és közvetlenségét, ezért a gyerekek nagyon nyitottak az állatok felé. Nagy kíváncsisággal érkeznek, vannak, akik azonnal megismergetik, kézbeveszik az állatokat, és vannak, akik óvatosabbak. Megfigyeltük, hogy a hozzánk betérő gyerekek egy dologban viszont nagyon hasonlóan: előbb vagy utóbb megnyílnak, és rendkívüli élményekkel távoznak kávézónkból.

MCS Az állatok hogyan fogadják ezt a nyüzsgést, simogatást?

RÉKA Az állatainknak vannak dublórei, vagyis többségükből kettőt, vagy annál is többet tartunk. Ha úgy látjuk, hogy az egyik állat elfárad, vagy aznap nem

városi dzsungel

kívánja a társaságot, akkor a másikat adjuk kézbe. Olyan állataink vannak, akik nem csak bírják, de igénylik is a törődést. Például azért nem tartunk nyuszikat, mert ők nem bírnák ezt a rengeteg embert és simogatást: bestreszszelnének. Hörcsögünk sincs, mert ők haraphatnak, ha idegesek.

Igyekszünk minden ilyen apróságra odafigyelni, legfőképp az állatok, de saját magunk, emberek érdekében is!

MCS Hányféle állatot tartotok?

RÉKA Vannak tengerimalacaink, görögteknősök, ékszer-teknős, csincsillák, arapapagáj, sárgabóbitás kakadu, van négy main coon cicánk, egy házi macska, egy toyger cica, van két tengeri akváriumunk, mókus, fehér hasú törpesünik, sisakos kameleonok, vízi agámák, mexikói axolotl, szakállas agámák, gabonasiklók, királysikló, pici garnélarákok, és rája is érkezett hozzánk januárban. Terveink közt szerepelnek további állatok is, de ez legyen meglepetés.

MCS Mit is lehet szeretni például egy papagájban?

RÉKA A papagájok gyönyörűek, okosak, intelligensek és nagyon hálásak is. Kali, a mi sárgabóbitás kakadunk már 12 éves. Ő nagyon szereti az embereket, táncol, bohóckodik, beszél is. Van egy makaó ara papagájunk, Yagó, aki szeptembertől van velünk, és a Zoo Café csapatának köszönhetően mára megszokta az emberek közelségét, imád vállon ülni és pózolni.

Ha valaki kedvet kap díszállat tartásához, a Zoo Café csapata abban is tud segíteni, hogy hol lehet őket beszerezni. Címük: 1053 Budapest, Fejér György u. 3. ◀

„Nincs lehetetlen!

Merj változtatni az életeden!”

Ezt üzeni az első többnyire cigány fiatalokból álló cserkészcsapat életre hívója.

All egy vékony, magas, szemüveges fiú az egyetem kapujában. Frissen végzett szociológus, francia szakos tanár. Tipikus belvárosi, értelmiségi karrier várja. De gondol egy merészet, és élete teljesen más irányt vesz.

Tibor annyira fővárosi gyerek volt, hogy a nagyobbakkal húzták, menjen megnézni, hogyan szopnak a kiskacsák. Elhitte vagy sem, végül a kíváncsisága hajtotta a fővárosból vidékre. Először a Dél-Dunántúl aprófalvas, cigányok által sűrűn lakott településre ment, hogy iskolából kimaradt fiatalokat és fiatal felnőtteket segítsen a továbbtanulás felé. Évekkel ezelőtt Borsod-Abaúj-Zemplén megyébe költözött, és egykori tanítványaival, akik ma már pedagógusok, létrehozta a dr. Ámbédkar iskolát Sajókázán, ahol főként roma gyerekek tanulnak. Hamarosan közülük is lehetnek cserkészek, a cserkésztestvéreitek.

DERDÁK TIBOR Kijöttem a magam komfortos, városi, értelmiségi közegéből, bár kétségtelen, hogy ez

nekem egy kényelmes életet jelentett volna. Nem történt velem semmi más, mint hogy merem változtatni. Minden fiatalot arra biztatok, ezt a kalandot keresse: nekem bejött.

Magyarországon van egy sokkal izgalmasabb világ, a falvak világa, amely a városi ember számára teljesen idegen. Elszakadtunk ettől a természetes környezettől.

mcs Sajókázán többnyire roma fiatalok tanulnak a középiskolában. Olyanok, akiknek esélyük sem volt továbbtanulni általános iskola után. Mi vezette őket arra, hogy munka helyett a tanulást válasszák?

TIBOR Például az, hogy nem is tudnának tisztességes munkát vállalni, hisz nincs a környéken álláslehetőség. És hát könnyen belátták, hogy sokkal jobb tanulni, mint közmunkásnak lenni. Ennek már alakul a hagyománya, a nagyobbak biztatják a továbbtanulásra a kisebbeket, a rokonokat, szomszédokat. Azt tapasztalom, hogy a mélyszegénységben élő emberek nem látnak túl a saját, nagyon szűkös élethelyzetükön. Mégis nagyon sok vídamságot tapasztalok köztük élve. Ez is volt az, ami annyira vonzott hozzájuk. Az iskolánk pedig segít nekik kijönni a szegénység által bezárt világból. És persze

Derdák Tibor 1961-ben született Budapesten. Az ELTE francia és szociológus szakán diplomázott. Először szenvedélybetegség gyógyításában dolgozott szociológusként, 1987-ben váltott: tanárnak állt, azóta is ennek a hivatásnak él. Számos olyan kezdeményezés fűződik a nevéhez, amely komoly sikereket ért el nagyon szegény gyerekek oktatásában (pl. Prima-díjas).

nálunk sem csak roma gyerekek vannak. A leendő cserkészvezetőink között is vannak romák és nem romák egyaránt.

mcs Mit mondjunk annak a gyerekeknek, aki már találkozott a romákat sújtó előítéletekkel? Miért fogadjon be egy cigány gyereket a közösségébe, miért legyen a barátja?

TIBOR Amiért bármelyik másik gyerek is a barátja lehet. A barátság ajtókat képes nyitni egymásra, az ember tapasztalatait gazdagítja, ezáltal sokkal jobb és sikerebb ember lesz abból, akinek sokféle barátja van. Miközben mindenki felelős a saját sorsáért. Mindannyian felelősek vagyunk azért, hogy ez egy olyan ország, ahol van megkülönböztetés, van előítélet, és vannak falak az emberek között. Azok is, akik a falakon túl élnek. Én ezt szeretem a cserkészmozgalomban, hogy a fiatalokat ráébreszti arra, hogy a magunk

kezében van a lehetőség, hogy a világot megváltoztassuk. Ha valakinek nagyon hátrányos a helyzete, akkor annak több feladata van ebben, de azért azt ne higgyük, hogy aki a szerencsésebb oldalra született, annak nincs ebben dolga.

mcs Hogy került a cserkészzet a sajkókazai közösséghez?

TIBOR Egy francia cserkész-táborban voltam ezelőtt néhány évvel egy cigány apukával és a kisfiával. Az apuka cserkészvezető volt, a gyerekek pedig táborozott. Ez egy buddhista cserkész-tá-

bor volt, egy kolostor mellett vertünk sátrat fenn a hegyen, az Alpokban. Sok nemzet leszármazottja él az országban. Volt ott tibeti és kínai gyerek, sri lankai, indiai és mindenféle francia gyerek. Találkoztunk szerzetesekkel, meglátogattuk a kolostort, de lényegében mégis csak az volt a fontos,

hogy együtt kirándulunk, szeretjük a természetet és odafigyelünk egymásra. Ezt meg kellene tapasztalnia minden gyereknek! A cserkészpont erről szól.

mcs Ti lesztek az elsők Magyarországon, ahol buddhizmust követő cserkészlet jön létre. Ez sok új helyzetet fog hozni a hazai cserkészletbe.

TIBOR Igen, mi például nem ugyanazokat az imákat fogjuk mondani, mint a keresztény testvéreink. De a lényegét tekintve mi is ugyanúgy keressük azt, ami a mindennapi életünk felé emel bennünket, ami jobbá tesz minket. Nem különbözni, elszigetelődni szeretnénk ezáltal, hanem integrálódni, vagyis beilleszkedni. ◀

Ámbédkar

Nyolcadik tanévben jár a sajkókazai Dr. Ámbédkar Iskola, amely egy indiai buddhista szentről kapta a nevét, aki a világhírű Mahatma Gandhi kortársa volt. A hinduk társadalmi berendezkedése alapján dr. Ámbédkar a legelső kasztba született, a kitaszítottak, az érintettek közé – 1891-ben. Ő volt a legkisebb fiú tizennégy testvére közül. Pártfogói révén híres egyetemen tanulhatott, később miniszter lett, és ő írta India első alkotmányát is. Az ezredfordulón magyarországi cigányok egy csoportja párhuzamot vont saját helyzete és India páriáinak helyzete között. Ámbédkar példáját követve áttértek a buddhista vallásra.

600 millió óra

önkéntes munka két év alatt

2014. december 10-én a Kuala Lumpurban, Malajzia fővárosában forgó számláló elérte a 600 milliós értéket! Az Abdullah, Szaúd-Arábia uralkodója és Carl Gustaf svéd király által felkarolt Messenger of Peace (a béke hírvivői) cserkész program ezzel történelmi pillanathoz érkezett: több mint 10 millió ember összefogásával 600 millió óra önkéntes szolgálat teljesült 24 hónap leforgása alatt.

600 MILLION
COMMUNITY SERVICE HOURS

A Messenger of Peace azzal a céllal indult útjára, hogy segítséget nyújtson a világ minden táján a rászoruló helyi közösségeknek, akár katasztrófa utáni helyzetekben is. A program cserkész kezdeményezésre jött létre, amihez sok fiatal cserkész csatlakozott szerte a világon. A 24 hónap alatt ott voltak a legnagyobb katasztrófák helyszínein, például Haitin, Fülöp-szigeteken, Salvadorban és az USA-ban, hogy segítséget nyújtsanak. Sok utcán élő gyereket és szegény családot igyekeztek támogatni Bangladesben, Hondurasban, Kenyában és a Fülöp-szigeteken. Közbenjártak további kisközségekben is Burundiban, Indonéziában, Kashmirban és Ruandában. A Messenger of Peace több, mint 6 millió projektet vitt sikerre. Saeb Salam, Libanon miniszterelnöke nemzeti hősöknek nevezte azt a százezer cserkészt, akik nap, mint nap segítő kezet nyújtanak a szíriai menekülteknek. A cserkész kezdeményezésre alakult Messenger of Peace a világon élő összes cserkész figyelmét felhívja, hogy közös összefogással tegyünk valami csodálatosat, nem mindennapit egymásért és

a világért. A program hivatalos online oldala: <http://scout.org/node/76>. A kezdeményezés minden programja a békére és harmóniára épül, amit a cserkészek hatalmas energiával és lelkesedéssel közvetítenek a világ felé.

„A cserkészet a leglegendásabbban fejlődő ifjúsági szervezet a világon, a közösségekben felmerülő kérdésekre gyakorlati megoldásai vannak. A sokféle problémát különböző megoldásokkal képesek kezelni a közös ügy érdekében. A cserkészek megváltoztatják a világot.” – mondta a svéd király.

„Ezért olyan sikeres a Messenger of Peace”- szögezi le Scott Teare, a Cserkészmozgalom Világszervezetének főtitkára, majd hozzáteszi: „Mekkora ajándék is ez ma a világnak!” Egy indonéz cserkész lány például nemrégiben egy olvasóprogramot szervezett, amely számos más fiatalot inspirált Indiától Amerikáig és szerte a világon arra, hogy valami hasonlóra törekedjenek a közösségükben. Ez a fiatal jakartai cserkész lány, Atta Verin úgy érzi, hogy a cserkészek azonos érdekeket vallanak, és felelősséget vállalnak a környezetükért: jobba teszik a világot.

„A cserkészek szolgálata sokkal több, mint amit látunk. A regisztrált 40 millió tagunk nem fedi le a

valós létszámot, sok cserkész ugyanis nincs kapcsolatban a digitális világgal vagy a médiával, ezért sem tevékenységükről sem róluk nem tudunk sokat. Pedig az ő közösségi munkájuk is hatással van a világra.” – mondta Scott Teare.

1907 óta a cserkészet vezető ifjúságnevelési mozgalom, melyben elkötelezett, fiatal polgárok milliói hoznak pozitív változásokat saját közösségeiken belül. A Cserkészmozgalom Világszervezete (WOSM) ma már 161 nemzeti cserkész szervezetet ölel fel, több mint 40 millió taggal, mintegy 7 millió önkéntessel. Az alapítás óta a cserkészmozgalom tagjainak száma folyamatosan bővül, és ez még inkább növekedni fog a Messenger of Peace mozgalmon keresztül. ◀

Projekt: Fákkal a Földért

Nemzetközi program indult 11 ország cserkészének kezdeményezésére, hogy közösen fejlesszék közösségeikben az önkéntes munkát. A Messenger of Peace mozgalomban résztvevő fiatal vezetők a különböző közösségi oldalakon tették közzé felhívásukat, de közvetlenül is meghívták cserkésztestvéreiket, hogy csatlakozzanak a kezdeményezéshez. Sikerüket mutatja, hogy pár hónap alatt több mint 33 ország 6 régiójában indultak helyi kampányok. 2014. április 26. és szeptember 27. között több mint 66.000 fát ültettek a cserkészek egy közös cél érdekében: hisznek benne, hogy környezetvédelmi intézkedésekkel is a békét szolgálják.

SkiJam 2015

A lejtő cserkészei

Fotó: SkiJam

a hónap képe

leguánok

a busóbálon

A budakeszi 1909-es számú Prohászka

Ottokár Cserkész Csapat Leguán őrsé (a csapat legkisebb fiú őrsé) idén először vett részt a Busóbálon. Így számoltak be erről:

Szombaton a Busóbálon voltunk! A vezetők beöltöztek, előadtak egy jelenetet, utána elmentünk és hozzáláttunk azon tárgyak készítésének, amikkel előcsalhattuk a busót. A sok-sok izgalmas állomás közül érdemes megemlíteni a boszorkányszobát, a jósdát, a sötétszobát, a meseszobát, és a kaszinót! Az őrsünk nagyon élvezte a Busóbált, várjuk a következőt!

képriport

Erdős István: Rajkó

Egy 12 éves kislány a havasokban utazik szüleiével valamikor 100 évvel ezelőtt. A nemesi család gőzhajtású kocsival hegyi rezidenciájukba tart, a behavazott serpentineken azonban eltévednek, hegyi rablók cselszövésének áldozatai lesznek. A fiúnak sikerül elbújni, majd elmenekülnie a rablógyilkosok elől. A dermesztő hideg erdőben bandukolva egy cigány karavánra lesz figyelmes, belopózik hát az egyik szekérre. A kompánia lassanként befogadja a történet hatására megnémult fiút, aki kezdeti szeppentségét idővel levetkőzi. Persze nem megy egy csapásra az ismerkedés egyik oldalán sem, kölcsönös a bizalmatlanság. A kicsi gádzsóból a történet végére megbecsült rajkó lesz, azaz a csapat egyenértékű tagjává válik. Cigány nyelven a raj urat, előkelő cigány embert jelent, a rajkó ennek a szónak a gyerekekre használt tréfás változata. A gádzsó pedig „nem cigány”-t jelent, így hívják a romák a történetben a kislányt, akinek a nevét sem a regény szereplői, sem mi nem tudjuk meg. Egyelőre...

Erdős István izgalmas fordulatokkal teli kalandregényében a nem is túl távoli történelmi múlt elevenedik meg. Történetünk helyszíne nincs beazonosítva, de talán nem tévedünk nagyot, ha valahova a vadregényes erdélyi havasokba tesszük a cselekményt. Ezen a vidéken halad tisztásról tisztásra, faluról falura az öreg Janó cigánykaravánja, hogy a Szent Mihály nap után a tavaszi szántóföldi munkák kezdetéig nyitva tartó kurta kocsmákba zenét és táncot csempészve keresse meg csapatának betevőjét. A kis rajkónak a kezdeti félelem után borzasztóan érdekes és barátságos világ nyílik meg, kiderül, hogy a cigányok korántsem olyan félelmetesek, ahogy mások leírják őket, sőt, éppoly különfélék, mint bárki más emberfia. Ott van például a Mária néne, akit először a vasorrú bábának vél, de aztán kiderül róla, hogy egy mindenkiről gondoskodó kedves öregasszony. Aztán a férje, Janó, aki pipafüstös varázslattal

húzza ki szomorú történetét a megszólalni nem tudó kislányból. Aztán az ikerlányok, akikről kiderül, hogy ugyan valóban ikrek, de vajon miért hívják az egyiküket, főhősünk legjobb barátját Kispalinak? De nem mindenki barátságos közülük sem. Vendel, a zenekar másodhegedűse, féltékeny, sokszor utálatos figura. Persze azért vannak jobb pillanatai. Egyébként meg szíve mélyén ott akarja hagyni a karavánt, gépszereit, masiniszta akar lenni. A kicsi fiú és újszülött családja nyomába indul Suhajda, az igyekvő, ám nem túl okos csendőrhadnagy és a fiatal, olvasott Winkler tizedes. Suhajda meg van róla győződve, hogy a nemesi családot a cigány karaván támadta meg. Winkler tizedes már nem olyan biztos ebben, logikája, és nyomolvasó képessége mást sug neki, felettésem azonban nem lehet ellentmondani. Közben a kegyetlen tél sem kíméli a történet szereplőit, ráadásul farkasok és medvék felbukkanása állítja igazi erőpróba elé mindkét oldalt, amikor is a kölcsönös gyanakvást

félretéve közösen kell cselekedniük, ha életben akarunk maradni.

A könyv gerincén látható I.-es sorszám jelzi, egy sorozatról van szó. A szerző háromkötetesre tervezi a kalandregényt, amit bátran ajánlunk ezeken a hideg napokon minden olyan olvasónak, aki szereti az izgalmat. Mi már nagyon várjuk a folytatást! ▶

RÉSZLET A KÖNYVBŐL

Mindannyian a tűz körül ültek, mire az összes lovat elláttuk. Most senki nem muzsikált. Mindenki csak fáradtan bámulta a tüzet, és szürcsölte a levesét, amit Mária ütött össze táborverés után. Az egész csapat úgy nézett ki, mint egy vert sereg. A férfiak a hideg ellenére félmeztelenre vetkőzve szárították a máglya mellett átázott holmijukat, az aszszonyok meg kicsit hátrébb dideregtek, csak a gőzölgő bögréket és csajkákat szorongatták, amibe Mária kimerte nekik a levest. Kispalival a gyerekek mellé telepedtünk a tűz túloldalán, de ők sem voltak sokkal vidámabbak. Dűnyögve csúsztak össze, ahogy odaértünk, hogy nekünk is jusson hely

Fülpresszum

Erdős István író, animációs filmkészítő, operatőr. A Rajkó is filmforgatókönyvnek készült, majd mégis először regényt írt belőle. További könyvei: Aprótörpe indiánok, A vándor varázsló.

Rajkó
Megjelenés éve: 2014
Kiadó: Pozsonyi Pagony Kft.
Műfaj: ifjúsági regény
Terjedelem: 168 oldal

Tudtad? Cigányok, romák

A különböző cigány, roma csoportok sok évszázaddal ezelőtt vándoroltak be Európa térségébe, nagyrészt India felől. Saját elnevezésük a rom, a roma ennek többes száma, jelentése: emberek. A tudomány különböző csoportokra osztja őket, ennek jelentősége körülbelül annyi, mint, hogy valaki jász, vagy palóc, mert éppen olyan sokfélék, mint mi magunk. Sokan hangoztatják a többségtől való különbözőségüket, valójában sokkal több a kulturális hasonlóságunk. A magyarországi romák kb. 90%-a kizárólag magyarul beszél. A vándorcigány életforma szinte az egész világban eltűnt, Magyarországon már a XIX. században. (Az 1893-as első nagy felmérés (KSH) megállapítja, hogy a romák 90%-a állandóan letelepedett volt.) Másokhoz hasonlóan a romák is számos területen képesek tehetségüket kibontakoztatni, nem csak a zeneben. A Magyar Tudományos Akadémia legfiatalabb kutatói közt több roma is szerepel, a Romaversitas Alapítvány tehetséges roma fiatalok egyetemi tanulmányait támogatja a legkülönfélébb területeken, van köztük orvos, matematikus, építész, jogász, pedagógus, stb. Egyik legnépszerűbb színészünk, **Csányi Sándor** büszkén vállalja, hogy roma. A futballvilág is számos roma csillaggal büszkélkedhet, például Reyes, Pirlo és Navas.

a tűz mellett. Még a kutyák is reszkettek, ahogy ott feküdtek a lábunknál, kivételesen Makec sem ugatott meg senkit. — Tessék, pulyák, most aztán igazán megdolgoztatok érte – nyomta a kezünkbe Mári a kis csajkákat a levessel, és mi mohón láttunk neki az evésnek. A meleg vacsora mintha az ujjam begyéig átjárt volna. Ahogy lenyeltem, széttáradt bennem, és a fázós reszketés helyén csak a végtelen, zsibbadt fáradtság maradt. Biztos voltam benne, hogy az utolsó falat után magamra húzom majd a pokrócomat az utolsó kocsiiban, és ahogy leteszem a fejem, aludni is fogok. De ekkor

hogy azok is itt lábatlankodjanak! Vica feltápászkodott, elkapta Makec grabancát, és a raktárcoksi felé kezdte húzni. Jámbor is ment utánuk, és egy hang nélkül beugrott a nyitott ajtón, miközben Vica Makeccal birkózott. Aztán csak rá tudta zárni az ajtót a két kutyára, és elégedetten ült vissza mellénk. A felnőttekre néztem. Nem tudom, honnan vették elő ilyen gyorsan, de már mindenkinek ott volt a kezében valami fegyver. Janó csak intett nekik, mire pillanatok alatt körbeállták a tűz körül ülőket. Mi is tápászkodtunk volna Kispalival, de Mári elénk állt. – Na, csak az kéne még, hogy a purdék emberked-

jenek itten! Ha megértétek, akkor mars fel a szekérre, oszt ne is lássalak titekkel reggelig! Kispalival egymásra néztünk, és láttam rajta, hogy mindjárt vitázni kezd az öregasszonnyal, amikor egy minden eddiginél közelebbi farkasüvöltés hasított az éjszakába. Olyan volt, mintha valamelyik szekérből jött volna, szinte éreztük a farkas torkából áradó levegő szagát.

– Mári, vidd a pulyákat kocsira! – nézett hátra a vállá felett Janó.

Nem kellett kétszer mondania, Mári úgy terelt minket az utolsó kocsi felé, mintha kisbárányok lettünk volna. – Tinektek lesz a dolgotok, hogy a kicsikre vigyázzatok – hajolt közelebb hozzánk, amikor a többiek már bemáaszta a ponyva alá. – Aztán a két szemetek rajtuk legyen ám! Kispali bólintott, és láttam rajta, hogy büszke a felelősségteljes beosztásra. Mire mi is felmáasztunk a kocsira, a többiek már a padlón heverték a kis kályha mellett, és a ponyva résein lesték a tűz körüli eseményeket. Mi is odafurakodtunk, sőt Kispali még a ponyva alját

megint megszólaltak a farkasok. A hangjuk most nem a távoli renetegből jött. Mintha karnyújtásnyira, épp csak a tűz fényén kívül ólálkodtak. Annyira közel voltak, hogy nemcsak az üvöltésüket, hanem a morgásukat is tisztán hallottuk. A két kutya úgy pattant fel, mintha egy rugó lett volna alattuk. – Morekáim, kapjátok fel a lajbit, mindjárt vendégeink lesznek! – állt fel Janó, de ő is hiába meresztette a szemét a szekereken túli sötétbe. – Fogjátok a fokokokat, fejszéket, ez most nagy tánc lesz! Vica, te zárjad be a kutyákat, még csak az kéne,

is megemelte, hogy jobban kilássunk. Percekig nem történt semmi. A férfiak, kezükben a fejszékkel, foksokkal, kapkodták a fejüket ide-oda, de semmit nem láttak. A hörgések, üvöltések közvetlenül a kocsikon kívülről jöttek, de hiába másztunk át Kispalival oda is leskelődni, csak az erdő sötétjét láttuk. – A farkasok félnek a tűztől, mint minden vadállat – súgta Kispali. – De ha ki vannak éhezve, akkor ez sem tartja vissza őket, és most nagyon úgy tűnik, hogy ez helyzet, pedig csak most kezdődött a tél. A többiek egy pizzenés nélkül bámultak kifelé a ponyva hasadékaiban. Tudtuk, hogy bármelyik pillanatban támadhat a falka. Kispali arca komoly volt, de nem láttam rajta, hogy félne. Nekem viszont minden egyes morduláznál összerendeztem a gyomrom. Elképzeltem, ahogy a kocsi végében egyszer csak felbukkan egy farkas vérben forgó szemmel, és vicsorogva méreget minket. Már szinte láttam, ahogy villogó szeme megkeresi közülünk a leggyengébbet, és ránk veti magát. Csatakos bundájáról ugrás közben szétspriccel a hó, és mire odaér, hogy hatalmas fogait belénk mélyessze, csak a villogó szeme marad. Aztán a villogó szemekből több lett, a ponyvából összeboruló

ágak, és talán már nem is az utolsó szekéren voltam, hanem a gőzkocsin, és azt láttam, ahogy a szüleimre vetik magukat a fenevadak. Megráztam magam. – Nem szabad hagyni, hogy a félelem megbénítson! – hajolt hozzám Kispali, és megszorította a karomat. Odakint a férfiak még mindig meredten bámultak a kocsik között a sötétbe. – Csak képzeld el, hogyan küzdenél, amikor már túl vagy az első harapásokon, amikor már nem félsz a fájdalomtól! Amikor már minden mindegy, csak bármilyen áron védenéd magad. Na, így kell küzdeni először is. Ránéztem, és láttam az arcán, hogy tapasztalatból beszél. Hirtelen távol kerültek a hangok, és megint olyan fura érzésem lett, mintha nem is a szekéren lettünk volna. Aztán rájöttem, hogy ezúttal nem csak a fejemben szűntek meg a hangok. Valóban csend lett: elhaltak a hörgések és üvöltések, nem hallatszott a zihálás sem. A farkasok elmentek. Már éppen fellélegeztem volna, amikor Kispalira néztem. Sápadt volt és a száját rágta. Észrevette, hogy bámulom, és megrázta a fejét. – Az nem jó, ha a farkasok csak így elmenekülnek. Az azt jelenti, hogy valami sokkal nagyobb fenevad jár a környéken. ◀

itt a farsang!

Február a farsang hónapja, néhány jelmeztöltet ajánlunk nektek. Némelyiket könnyebb, másokat nehezebb elkészíteni, nincs mese, be kell vonni anyát, apát, a nagyiékat, vagy az idősebb testvéreket! Persze kis ötletességgel szinte bármely jelmez elkészíthető egyszerűen. Nézzétek csak, milyen egyszerűen válhattok például Minionná!

A FARSANG

A farsangi időszak vízkeresztől (január 6.) hamvazószerdáig, a nagyböjt kezdetéig tart. Vidám lakomák, bálók, multságok jellemezik. Nem kötődik hozzá jelentős vallási ünnep, inkább a néphagyományokra épül. A farsang csúcspontja a télbúcsúztató karnevál, népi elnevezéssel „a farsang farka”. Ez a farsangvasárnaptól húshagyó keddig tartó utolsó három nap. Számos városban ekkor rendezik meg a híres karneválokat (például riói és velencei karnevál), Magyarországon pedig a mohácsi busójárást. A farsang a párvasztás időszaka volt és egyben fontos „esküvői szezon”, mert a húsvéti böjt időszakában már tilos volt esküvőt tartani.

FARSANGVASÁRNASZÉK ÉS FARSANGHÉTFŐ

A farsangvasárnap a farsangi időszak végén lévő farsang farkának első napja. Sok helyen ezen a napon tűzték a legények kalapjukra a kiválasztott lányoktól kapott bokrévét. Hétfő a farsang farkának középső

napja, ilyenkor tartották az asszonyfarsangot, amikor a nők ihattak, zeneszó mellett nótáztak, férfi módra mulattak. Ezután húsvétig már tilos volt az esküvő, a tánc és a vigadalom.

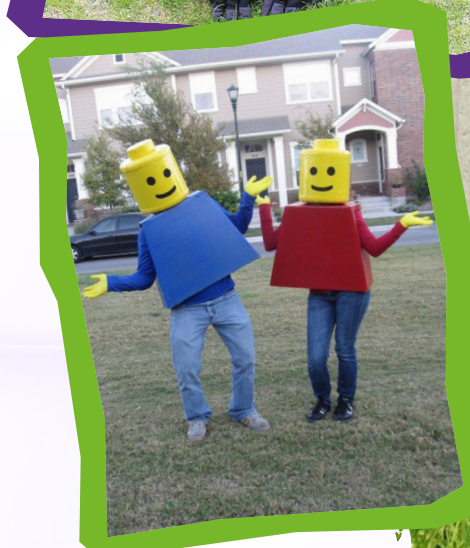
HÚSHAGYÓ KEDD

A húshagyó kedd a farsang utolsó napja. Általában szalmabábut vagy koporsót égettek e napon, ezzel

jelképesen lezárták a farsangot és a telet. A húshagyó keddet hamvazószerda követi, ami a negyven napos nagyböjt kezdete. A mai gyakorlat szerint az ezt követő nap a „torkos csütörtök”, de ezt tévesen élesztették újjá ezen a napon, mert valós időpontja egy héttel korábbra esik. A keresztények ilyenkor már befejezik a mulatozásokat, böjtölnek egészen húsvét vasárnapig.

Küldd be te is a jelmezes fotódat az mcs@cserkész.hu email-címre, a legjobb jelmezes fotókat közzétesszük a honlapon és az újságban. ◀

Gerincvédő,

ami kihívja a mentőket

Szereted az extrém sportokat? Gyakran vagy a szabadban veszélyes körülmények között? Súlyos sérüléseket is szerezhetsz, most azonban egy magyar-román feltaláló páros újításának köszönhetően minimalizálni lehet a kockázatokat. Bemutatjuk a SPINE-t.

szabad elmozdítani a testet. Persze szakszerű ellátás esetén is viszonylag kevés az esély arra, hogy ne alakuljon ki maradandó sérülés. Ennek megelőzését segíti majd Iván Andor, és román kollégája, Iulia Ionescu találmánya, a SPINE. A SPINE egy gerincstabilizáló eszköz, egy olyan ruhadarab, ami a gerinc elmozdulását akadályozza meg állandó helyzetben tartva azt.

Súlyos gerincsérüléseket akadályozhat meg a SPINE (magyarul: gerinc) névre keresztelt, magyar-román koprodukcióban kifejlesztett eszköz. Egy nemzetközi versenyen most pénzt nyert, ezért hamarosan piacra is kerülhet.

Sok millió ember hódol valamilyen extrém sportnak, a lejtőkön, sípályákon, bringapályákon évről évre nagyobb a létszám. Ezzel párhuzamosan egyre több a baleset is. A legveszélyesebb, ha a gerinc sérül, annak akár bénulás is lehet a következménye. Kevesen tudják, hogy a gerincsérülések jelentős része a baleset után történik, amikor jószándékú, de nem kellően felkészült, vagy a pillanat hevében kapkodó segítő beavatkozása nagy bajok forrása lehet. Pedig mindenki tudja, hogy gerincsérülés gyanúja esetén nem

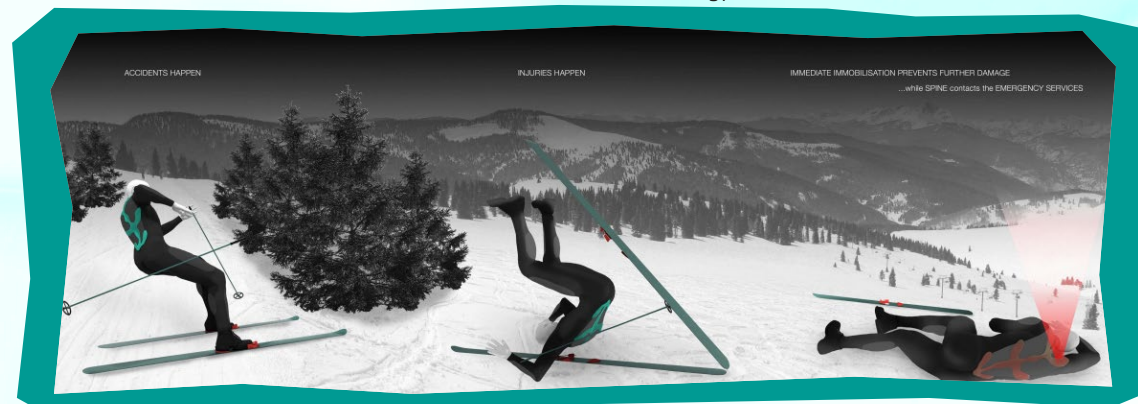

testünket azonos pozícióba tarja, míg az orvosi segítség meg nem érkezik.”

A rugalmas gerinctámla, amely mindössze 800 grammot nyom, több réteg különböző ultravékony szövetből készül. Az egyik réteg egy erőmérő anyagból álló textil, nagy erőhatásra egy flexibilis gyantréteg 10 másodperc megszilárdul, és stabilan tartja a testet. A megszilárduló SPINE ráadásul „okos” is, bluetooth kapcsolattal összeköttetésben van a telefonnal, és a mobilon futó applikáció képes mérni a

baleset adatait, így az erőbehatás helyét, mértékét, ezeket aztán a GPS koordinátákkal együtt sms-ben, vagy akár interneten továbbítja a mentőknek. Akár az is előfordulhat, hogy a szerencsétlenül járt illető elveszti a beszédképességét, és ezért sem tud maga intézkedni a szakemberek riasztásáról. A SPINE-nak hála, a kiérkező mentősök ebben az esetben is felkészülten láthatják el a balesetet szenvedett embert.

Tudtad? A protektor

Protektornak nevezik a különböző extrém sportokhoz kifejlesztett, kisebb sérülések elkerülésére alkalmas védőfelszereléseket. A protektor jelentése is ez: védő, védelmező.

A SPINE röntgenezhető, ezért az orvosi vizsgálatok során sem kell eltávolítani, így a sérülés pontos megállapításáig biztonságban tartja a gerincet.

Iván Andor ipari termék és formatervezőként vég-

zett a Budapesti Műszaki Egyetemen, jelenleg két londoni egyetem közös mesterképzését végzi. A világ legnagyobb bányászati vállalatának, a Rio Tinto-nak a pályázatán indultak a SPINE-nal, és bekerültek a legjobb háromba, ezzel pénzt nyertek arra, hogy megtervezzék és kifejlesszék ötletüket. A kétfős csapat most a további fejlesztésen és az eszköz szabadalmaztatásán dolgozik, sikerük hamar bejárta a világsajtót is, úgyhogy hamarosan valószínűleg az üzletek polcain találkozhatnak a kalandvágyó deszkások, bringások, és a téli sportok szerelmesei a nagyszerű védőfelszereléssel. ◀

mediterrán finomságok

Hányzik már a nyár? Csapjatok egy bulit, és készítsetek mediterrán menüt. Segítünk! Buon Appetito! ▶

Tagliatelle Bolognese*

A bolognai elnevezés az észak olasz városból, Bolognából ered. Az első írásos dokumentáció a XIX. századból származik, 1891-ben Pellegrino Artusi közölte elsőként a húsos szósz receptjét. Többfajta hagyományos verzió is létezett, ezért 1982-ben az olasz Szakács Akadémia az Olasz Kereskedelmi Kamarával összefogva jóváhagyta a hivatalos bolognai ragu receptjét. Ezt mutatjuk be nektek. *(ejtsd kb.: taljatelle bolonyéze)

Hozzávalók 20 személyre

- 4 ek. olívaolaj
- 4 nagy fej vöröshagyma
- 6-8 gerezd fokhagyma
- 4 szál sárgarépa
- 2 zellerszál
- 2 kg darált marhahús
- 1,5 kg hámozott felkockázott paradicsom, vagy konzerv
- 12 szelet húsos pancetta, vagy 40 dkg füstölt húsos szalonna
- 4-5 babérlevél
- Só, frissen őrölt bors
- 150 dkg tagliatelle (esetleg penne)
- frissen reszelt parmezán sajt a tálaláshoz

Elkészítés

A hagymát hámozzuk meg és vágjuk finomra. Tisztítsuk meg a fokhagymagerezdeket és nyomjuk át őket a fokhagymanyomón. Forrósítsuk fel az olívaolajat egy mélyebb serpenyőben,

és süssük szép barnára a csíkokra vágott pancettát (olasz hasaalja szalonna), vagy a felkockázott szalonnát. Adjuk hozzá a feldarabolt hagymát és a lepréselt fokhagymát, és hevítsük tovább, míg a hagyma megfonnyad. Vegyük nagyobbra a lángot, tegyük a marhahúst is a serpenyőbe és folyamatosan kevergessük, amíg a hús meg nem barnul és elpárolta a saját levét. Tekerjük vissza a lángot, és ekkor adjuk hozzá a feldarabolt paradicsomot, a lereszelt sárgarépát és a zellert. Kis lángon, lefedve főzzük, amíg a szósz szép sűrű nem lesz. Sózzuk, borsozzuk ízlés szerint. Főzzük meg a tésztaunkat forró lobogó vízben, közben reszeljük le a parmezán sajtot. Tálaljuk a tésztát a raguval, végül hintsük meg a parmezánnal.

Bruschetta

Senki sem emlékszik már arra, honnan ered az olívaolajba mártott száraz, pirított kenyér fogyasztásának eredete. A szó a bruscare igéből származik, melynek jelentése parázson pírítani. Az, hogy mi kerül a pírított, olajjal megkent kenyér tetejére, az évszázadok alatt többször változott, de a legnépszerűbbek között a só, bors, fokhagyma, paradicsom, sajt, és a sonka van. Kezdjük az ismerkedést egy egyszerű alaprecepttel.

Hozzávalók 20 személyre

- fejenként két szelet ciabatta vagy ropogós héjú fehérkenyér
- 25 db nagyobb, érett, zamatos paradicsom
- 10 dundi gerezd fokhagyma
- 5 kis csokor bazsalikom
- 2,5 dl olívaolaj + 10 evőkanál az ízesítéshez
- ízlés szerint só, bors

Elkészítés

A paradicsomok héján óvatosan bemetszünk kereszt alakban.

Nem a kocsánybemélyedésen, hanem a bibepontnál. Érthetőbben: nem ott, ahol a szára volt, hanem a hasán. Egy percre forró vízbe dobjuk, meghámozzuk, a folyós belsejét, a magokat eltávolítjuk. Fél centisre kockázzuk, tálba rakjuk. A bazsalikom leveleket egészen finomra tépkedjük, hozzáadjuk a paradicsomhoz, sózzuk, borsozzuk, kevés olívaolajjal meglocsoljuk. A kenyérszeletek mindkét oldalát olívaolajon 1-2 perc alatt megpirítjuk, még melegen bedörzsöljük fokhagymával. Ha nagyobb szeleteket pírítottunk, akkor megfelezzük, mindegyikre halmozunk a fűszeres paradicsomból, olívaolajjal meglocsolva tálaljuk. Olaszország számos vidékének megvan a maga jellegzetes bruschettája (ejtsd: brusetta), hisz éppúgy nem lehet egységes olasz konyháról beszélni, mint ennek a fogásnak két településen azonos felfogásban elkészített változatáról.

Panna cotta

Az olaszok az eredeti panna cottánál (ejtsd: panakotta) halcsontból kifőtt enyvvel érték el a kelendő állagot. Szerencsére erre ma már nincs szükség. A krém remegőssé tételében nagy segítségünkre lehet a boltban kapható zselatin.

Hozzávalók 20 személyre

- 1 l zsíros, 3,5%-os tej
- 3 liter 30%-os habtejszín
- 20 lap zselatin
- 0,5 kg cukor
- 5 rúd vanília (ez drága lesz, vegyünk 1 rudat, plusz 4-5 zacskó vaníliacukrot)
- 1 tk. só

Elkészítés

A tejet és a tejszínt egy közepes, lehetőleg vastag aljú fazékba öntjük. A vanília rudat óvatosan

hosszában felmetsszük, majd a benne rejtő aprócska magokat belekaparjuk a tejes tejszínbe. Magát a rudat is utána dobjuk, és elkezdjük főzni a tejszínt, nem túl nagy lángon. Folyamatos keverés mellett hagyjuk, hogy felforrjon, majd vegyük le a tűzről. Ekkor tesszük bele az egyenként, kevés vízben áztatott zselatin lapokat meg a cukrot, és a sót, majd folyamatos keveréssel hűtjük a sodót. Mikor már kellően langyos, formába öntjük, és 5-6 órára a hűtőbe tesszük. Tálaláskor a kész élet végigfuttatjuk a tál fala és a puding széle mentén, majd hagyunk neki időt, hogy szépen ráhuppanjon a tányérra. Házi lekvárral, szörppel tálaljuk.

SkiJam

Ahogy már jó sok éve, idén is megszervezték a SkiJam-et, rengeteg cserkésszel! Franciaország, Vars.

2015

édeskömény

Foeniculum vulgare Mill.

öko

Ez az egyik gyógynövény, amivel már csecsemőkorban találkozhattunk, hiszen kiváló görcsoldó hatású, így hasfájós babáknál előszeretettel alkalmazzák teáját. Étvágyjavító, szélhajtó, görcsoldó hatású.

Egy „csodakeverék” receptjét találtam az irodalomban, amit ebben az influenzás, megfázós időszakban érdemes kipróbálni.

Elkészítése:

200 ml vízben főzzük 15 percig 80 gramm őrölt köményt. Egy sűrű, zaccszerű keveréket fogunk kapni, melyet tegyük bele egy szűrőbe, és nyomkodjuk át jól. Majd a masszát egy edényben 50 ml vízzel főzzük 5 percig, ezután vegyük le a tűzről, és adjunk hozzá egy teáskanál (!) konyakot.

A bevezetőben említett hatásain túl teája fokozza a tejelválasztást, szabályozza a menstruációt. A magok és a levelek forrázatát arcgőzölésre is használják. Légúti hurutoknál köptető és nyálkaoldó. Az aromás magvak rágása frissíti a leheletet, továbbá csilapítja az éhséget, könnyíti az emésztést. A magokat péksütemények, halételek, saláták fűszerezésére használják.

Hagyjuk egy keveset állni, majd fogyaszthatjuk is. Ajánlott harminc percenként egy-egy teáskanállal megenni belőle, két óra múlva már enyhülni fog a torokfájdalom, jobban fogsz tudni nyelni, enni. Négy óra múlva pedig már szinte az összes probléma megszűnik. Leginkább azok alkalmazzák megelőzőként is, akik hajlamosak a megfázásra, gyakran küzdenek torok- vagy mandula problémával. ◀

SZÉCHENYI 2020

KISKÖZSÉGI
IFJÚSÁGNEVELÉS
TÁMOGATÁSA

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE